

መግለጺ ህዝባዊ ግንባር ንደሞክራሲን ፍትህን

Sep 1, 2020

አብ ታሪኽ ህዝቢ ኤርትራ፡ ነጠቡ መቐይሮ ዝኾኑ ሓሙሽተ አውራ ፍጻመታት ከነለሊ ንክእል። እቲ ብባሕቲ መስከረም 1961 ዝጀመረ ብረታዊ ተጋድሎ ንናጽነት፡ ታሪኻዊ ውጽኢት፡ ናይቲ ብምምስራት ግዝአት ጣልያን አብ ኤርትራ ዝጀመረ፡ አብ ትሕቲ ምምሕዳር እንግሊዝ ዝቐጸለ፡ ብድሌት አመሪካ ዝተበዮን ቐላዕ ፈደረሽንን ንሱ ዘሰዓቦ ምልሓቕ ብኢትዮጵያን ዝሓቐፈ ጉዕዞ ታሪኽ እዩ ነይሩ። አብዚ ፍልቀትዚ፡ ባሕቲ መስከረም ንሰንሰለታዊ ታሪኽ ባዕዳዊ ወራራትን ግዝአትን ዕብለላን ብምብታኽ፡ ህዝቢ ኤርትራ መጻኢ ዕድሉ ባዕሉ ክውስን ናብ ግሁድ ዕጥቃዊ ቃልሲ ዝተሰጋገረላ ነጥብ መቐይሮ እያ። እዛ ዕለትዚአ፡ ነቲ አብ 1940ታት ተወሊዱ፡ ብምምስራት ቀጽሪ ናጽነትን ጋዜጣኡ “ሓዳስ ኤርትራ”ን፡ ሃገራዊ ፖለቲካዊ ህላዌኡ ዘግሃደ፡ አብ 1950ታት ብምንቅስቃስ ሰራሕተኛታትን ተማሃሮን ዓበይቲ አድማታቶምን ዝተወከለ፡ ብምምስራት ምንቅስቃስ ሓርነት ኤርትራ (ሓራካ — ማሕበር ሸውዓተ) ንቕድሚት ዝሰገመ ሃገራዊ ምንቅስቃስ ኤርትራውያን፡ ናብ ዝለዓለ ደረጃ ቃልሲ ዘሰጋገረት ትእምርቲ እያ።

ቅድሚ ባሕቲ መስከረም ዝነበረ መድረኻት፡ ህዝቢ ኤርትራ ግዙእን ግዳይን ኮይኑ ታሪኹ ብኻልአት ዝሓየሉ መንግስታት ዝተወሰነሉ ምዕራፋት እዩ ነይሩ። ምስ ምጅማር ብረታዊ ቃልሲ ግን፡ ህዝቢ ኤርትራ መጻኢ ዕድሉ ባዕሉ ንምውሳኔ፡ ኅይታ ዕድሉን ሃገሩን፡ ብዓል-ቤት ታሪኹን መጻኢኡን ንምጻን ቈሪጹ ተላዒሉ።

ድሕሪ ናይ 30 ዓመታት ዘይክእል ዝተባህለ ገድሊ፡ ድሕሪ ናይ ኣማኢት ኣሸሓት ሓርበኛታትን ህዝቢን መስዋእቲ፡ ስደትን ምምዝባልን፡ ከቢድ ማሕበራዊን ቁጠባዊን ብርሰትን ምቀራልቋልን ብኸነት ዕድላትን ድማ፡ እቲ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ርእሱ ተኣማሚኑን ተሞርኩሱን ዘካየዶ ዘይብገር ፖለቲካዊን ወተሃደራዊን ቃልሲ፡ ብረፈረንደምን ናጽነትን ብቕያዊ ዓወት ተዛዚሙ።

እዚ ነዊሕ ቃልሲ'ዚ፡ ቡቲ ኣብ መንጎ ግዳማውን ውሽጣዊን ሓይልታት ዝነበረ ዝምድናን ሚዛን ሓይልን ሓድሕድ ምጽልላውን ዝድረኽ እዩ ነይሩ። ኣብ መስርሕ ከአ፡ ሚዛን ሓይሊ ብደፋእታ እናተቐየረ፡ ውሽጣዊ ዓቕሚ ብቃልሲ እናተሞህለለ፡ መጀመርታ ነቲ ግዳማዊ ሓይሊ ክብድህ፡ ስዒቡ ክዳረጎ፡ ኣብ መወዳእታ ከአ ክስዕሮ ክኢሉ። ኣብዚ 30 ዓመታት ዝወሰደ መስርሕ'ዚ፡ ኤርትራውያን፡ ብግዳም ንመግዛእቲ ኢትዮጵያ ቡብእብረ ዘጽንዕዎ ርእሰ ሓያላን ኣመሪካን ሕብረት ሶቭየትን እናመከትና፡ ብውሽጢ ከአ ነቲ ምንጪ ድሕረትን ተራፍነትን ድኻምን ዝኾነ ከፋፋይን ጎታትን ጸቢብን ኣተሓሳስባ፡ ዝምድናታትን ተግባራትን ብምቅላስን ብምድኻምን፡ ውሽጣዊ ዓቕምታትና ንምህናጽን ምምዕባልን ኩሉ ፖለቲካዊ፡ ባህላዊ፡ ማሕበራዊ፡ ቁጠባዊን ስነ-ኣእምሮኣዊን ጸጋታትና ኣገግሎትና፡ ብብቕዓት ወዲብናን ኣስሚርናን፡ ቅኑዕ ስነ-ሓሳባዊን ፖለቲካዊን መስመር ዘማዕበለ ብቐዕ ሃገራዊ ውድብን ሓያል ሓርነታዊ ሰራዊትን ክንሃንጽን ነቲ ዘይክእል ዝተባህለ ቃልሲ ክንዕወተሉን ክኢልና ኢና። ተሞኩሮና ፍትሓዊ ቃልሲ ዝዕወት፡ ዓወቱ ብታሪኻዊ ጽሕፍቶ ግድን ስለዝኾነ ዘይኮነ፡ ንዓወት ዘብቅዖ ቅኑዕ መስመርን ስትራቴጂን ዝወነኑ፡ ኣብ ጽኑዕ ደገፍን ርድየትን ተሳታፍነትን ህዝቢ ዝተመስረተ ናይ ውፉያት ሓርበኛታት ውዳብ ምስ ዝህሉ ምጻኑ እዩ ኣግሂዱ።

ዓወት ሃገራዊ ሓርነታዊ ሰውራና ኣብ ሓደ እዋን መዛዘምን መጀመርታን እዩ ነይሩ። ሓርነታዊ ሰውራና ታሪኻዊ ብቕዓቱን ዕምቁቱን ዘየካትዕ ኮይኑ፡ መቐጸልታኡ ዝኾነ ምህናጽ ሃገርን ግድላቱን ድማ፡ ብቕዓት፡ ዓቕሚን ጸጋታትን ዝሓትት ወለዶታት ዘሳትፍ መስርሕ እዩ። ድሕሪ ናጽነት፡ ህዝቢ ኤርትራ ነቲ ኣብ ሓርነታዊ ቃልሲ ዝኹስኩሶ ብቕዓትን ክብርታትን ዓጢቐ ዘበገሶ ህንጸት ሃገር፡ ኣብ ሓጺር ግዜ ትስፉዉ ኣንፈት ክሕዝዩ ተራእዩ። እንተኾነ፡ 'ናጽነት ኤርትራ ንስትራቴጂያዊ ረብሓታትና ኣየገልግልንዩ' ኢሎም ዝኣምኑ ሓይልታት፡ ካብ መፋርቕ ዝሓለፈ ዘመን ጀሚሮም መሰል ርእሰ ውሳኔ ህዝቢ ኤርትራ ንምድቋስ ተረባሪቦም ከይኣክል፡ ህዝቢ ኤርትራ ብጽንዓትን መሰታ ዘይርከቦ ጅግንነትን ኣኸለል ናጽነት ድሕሪ ምድፍኡ እውን፡ ኣስተርሕዩ ሃገሩ ከይሃንጽን ከየማዕብልን፡ ሸውዓተ ዓመት ኣብ ዘይመልኦ ግዜ፡ ፖለቲካዊን ቁጠባዊን ህንጸት ሃገር ንምዝራግ ዝዕላማኡ፡ ካብ ቅሉዕ ወተሃደራዊ ወራር ክሳብ ኩለንተናዊ እገዳ ዘጠቓለለ

ዝተፈላለዩ ግሁድን ሰውርን ሽርሒታት ብምፍጻም፡ ጀሆ ናይ ቅልውላዎት ኮይኑ ንኸትሓዝ ዳግም ንነዊሕ ዓመታት ተረባሪቦም።

የግዳስ ተጸብኦታቶም ምስናይ ጸዕቁን ዓይነታቱን፡ ትሕቲ ብቕዓትን ጽንዓትን ህዝቢ ኤርትራ ኮይኑ ስለዝተረኸበ፡ ማህሰይቲ ኣየውርደን እኳ እንተዘይተባህለ፡ ነቲ ዝተሃቀነ ዕላማታት ኣይወቕዐን። በዚ ዝተጠቐሰ ፍሉጥ ምኽንያታት ግና፡ ምህናጽ ሃገር ማዕረ ልዑል ትጽቢትናን ጥሙሕናን ተወፋይነትናን ምስ ባህግና ዝዳረግ ከምዘይነበረ ርዱእ እዩ። ኤርትራ ድሕሪ ናጽነት ኣብ ዝሓለፈቶ ዝተወሳሰበ መድረኽ፡ ናጻ ህላወኣ ንምውሓስ፡ ግዳማዊ ወራርን መሰነይታኡ ካልእ ተጸብኦታትን እናመከተት፡ ሰረታት ምህናጽ ሃገር ንምንዳቕ ከይተሓለለት ብጽፍራ ኣትኪላ መኪታ እያ። ናጻን ቅኑዕን መስመርና ዓቂብና፡ ብናይ ኣቋራጭ ፍትሓት ከይሰዳዕና፡ ናብ ነባሪ መዓርፎ እናማዕደና፡ ካብ ረብሓ ሓፋሽ ህዝቢን ሃገርን ፈልከት ከይበልና ብጽንዓት ስለእተቐለለና ድማ ንኹሉ ብድሆታት ድሕሪ ናጽነትን እውን ብዓወት ክንሰግር በቂዕና ኣለና።

ናጽነትና እምበኣር ትርጉሙን ክብሩን በቲ ዝተኸየደ ሓርነታዊ ቃልሲን ዝተኸፍሎ መስዋእቲን ጥራይ ዘይኮነ፡ በቲ ንምሕላውን ንምህናጽን ዘካየድናዮ ከቢድ ቃልሲን መስዋእቲን እውን ዝተመን እዩ። ከም ኣብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ፡ ኣብዚ ዳግማይ ገድሊ እውን ብጽንዓትን መስዋእቲን ስዒርና ስለዝወጸእና ድማ፡ ኣብ ድርጅቲ ሓድሽ ምዕራፍ ሰላምን ምትሕግጋዝን በጺሕና ኣለና። እዚ ኣቲናዮ ዘለና ሓድሽ መድረኽ እውን እንተኾነ ናይ ባዕሉ ብድሆታትን ግድላትን ክህልዎ ግድን እዩ። ታሪኽ ዘየቋርጽ መስርሕ ከም ምጻኑ መጠን፡ ሓድሽ ታሪኽ ብምስራሕ እዩ ቀጻልነቱ ዝረጋገጽ። በዚ ድማ፡ ነቲ ወለዶታት ዝተጋደልሉን ዝተሰውኡሉን ብሉጽ ባህግታት ከተርዊ፡ ከይሰልከየት እትቃለስ ፍትሒን ራህዋን ዝሰፈና ስልጥንቲ ኤርትራ ንምውሓስ ንሕሉፍ ታሪኽና ከም መሰረትን መወከሲን ወሲድና ኣብ ነዊሕ መስርሕ ዝተኹስኹስ ክብርታት፡ ዕላማታት፡ መትከላት፡ ዓቕምን ብቕዓትን ቀጻልነቱ ንምርግጋጽ መድሕን ዝኸውን ብቑዕን ማዕባልን ሃገራዊ ትካላት ክንሃንጽ ኣለና። ህዝባዊ ግንባር፡ ማእከል ስሕበት ሃገራዊ ፖለቲካ ኮይኑ ምቕጻሉን ምድልዳሉን ከኣ፡ ንምህናጽ ኣብ ፍትሕን ማዕርነትን ደሞክራሲን ዝሰረተ ድልዳል ፖለቲካዊ ስርዓት ወሳኒ እዩ።

ብልዑል ተስፋ ዝጀመረ ጉዕዞ ናጻ ኤርትራ ብግዳማዊ ወራርን ተጸብኦታትን ብዙሕ መሰናኸላት ክሰግር ምግዳዱ፡ ዞባዊ ሰላምን ምትሕግጋዝን ክሳብ ክንደይ ኣገዳሲ ኩነት ምጻኑ ዘመልክት እዩ። ኣብዚ ሕጂ እዋን፡ ምስቲ ኣብ ኢትዮጵያን ሱዳንን ዝመጸ ለውጢ ተኣሳሲሩ፡ ዞባና ናብ ሓድሽ ናይ ሰላምን ምትሕግጋዝን መድረኽ

ይአቱ አሎ። እቲ ኣብ መንጎ ኤርትራን ኢትዮጵያን ብሓምላ 2018 ኣብ ኣስመራ ዝተኸተመ ናይ ሰላምን ምሕዝነትን ውዕል፡ ከምኡ'ውን ኣብ ሶማሊ ዝተኸተመ ናይ ምትሕግጋዝ ስምምዕ፡ ኤርትራ ንዘባዊ ሰላምን ምትሕብባርን ዘለዋ ዘይቅየር መትከላዊ መርገጺ ዳግም ዘመስከረ ኣገዳሲ ታሪኻዊ ስጉምቲ እዩ። እዚ ተበግሶታት'ዚ ግን ንባዕሉ ዓቃል ቃልሲ ስለዝሓትት፡ ኣብ ዝሓለፈ ክልተ ዓመት ነዚ ሓድሽ ዘባዊ ኩነት ኣብ ድልዱል ሰረት ንምህናጽ ዘይተቈጠበ ጸዕሪ ክካየድ ጸኒሑ ኣሎ።

ኣብ ድሮ ኣልማዛዊ እዮቤልዩ ኣብ ዝዝከር ዘሎ መበል 59 ዓመት ልደት ሓርነታዊ ብረታዊ ቃልስና እምበኣር፡ ባሕቲ መስከረም ከም ኣውደ-ዓመት መብጽዓ መጠን፡ ነቲ መሰረታት ናጻ ሃገራዊ ምዕባለና ዝኾነ ምእንቲ ህዝባዊ ዕላማን ፍትሒን ሰብኣዊ ክብረትን ዝተኻየደ ጽኑዕ ቃልሲን ዝተኸፍለ ክቡር መስዋእቲን እናዘከርናን እናጸንበልናን፡ ብምህናጽ ስልጥንቲ ኤርትራ ክንድብሶ ሕድሪ ኣሎና። ክንዲ ዝኾነ፡ ኤርትራ ማዕረጊቲ እተኸፍለላ ክቡር መስዋእቲ፡ ዜጋታታ ብክብረትን ፍትሒን ዝነብሩላ ዓዲ ራህዋን ማዕርነትን ክትከውን ሕጂን ንመጻኢን ኣብ ርእስና ተኣማሚንና ተመርኩስናን ከይሰልከና ክንጽዕር ኢና። ህ.ግ. ከም ቀደሙ ኣብ ተሳታፍነትን ርድዮትን ህዝቢ ኤርትራ ተመስሪቱ፡ ኣብዚ ሓድሽ መድረኽ'ዚ፡ ነቲ ብወራር ዝተኹልፈ ዕድላት ብዝኸሕስ ናህርን ኣድማዕነትን ብምሉእ ዓቕሙ ንምህናጽ ኤርትራ ብምስራሕ፡ ሕድሪ ዝቕበልን ታሪኽ ዝቕጽልን ዝሰርሕን ብቑዕ ተካኢ ወለዶ ብምኽብዳስ፡ ታሪኻዊ ተልእኾኡ ክፍጽም እዩ።

ሕድሪ ባሕቲ መስከረም ብምህናጽ ስልጥንቲ ኤርትራ ክንፍጽዎ ኢና!

ሰማእታትና ብስራሕ ይደበሱ!

ዓወት ንሓፋሽ!

ህዝባዊ ግንባር ንደሞክራሲን ፍትሒን

1 መስከረም 2020

ኣስመራ